

delen og Haandværket eller i Landbruget, i Stedet for at sætte dem i Sparekassen, synes jeg, det mange Gange er meget mere prisværdigt, og jeg finder, at det er nok saa rigtigt at sikre den Mand, som vover sine Penge i det Arbejde, der er nødvendigt, hvis Samfundet skal trives, som at sikre den Mand, der sætter sine Penge i Sparekassen og maaske ligger paa sin Sofa og nyder godt af andres Arbejde. Jeg vil ikke tage Penge fra nogen, men jeg ønsker, at det ikke skal slaas fast som et Dogme, at man fremfor alt skal vaage over de Folk, som sætte deres Penge i Sparekassen. Man kan vist nogenlunde lade dem selv om at passe paa deres Penge. Vi skulle vaage over Børnene og andre umyndige, som ikke selv kunne skønne over Anbringelsen af deres Midler, derfor have vi en Lovgivning om Anbringelsen af umyndiges Midler, men voksne Mennesker maa nogenlunde selv kunne skønne over, hvor de ville have deres Penge anbragte. Vi skulle stille samme Krav til Banker og Sparekasser og alle den Slags Institutioner om, at der skal føres ordentligt Regnskab. Jeg vil derfor rette en Henstilling til Ministeren, ogsaa Handelsministeren om, at der udnævnes autoriserede Revisorer, som Bankerne og Sparekasserne kunne bruge, saa at det bliver en Revision af virkelig kyndige Mænd, og at det paalægges baade Sparekasser og Banker som en Betingelse for, at de overhovedet kunne faa Lov til at drive deres Forretning, at anvende autoriserede Revisorer. Det vilde vistnok være den stærkeste Garanti, man kunde faa.

Altsaa, jeg mener, at der er al Grund til at drøfte, hvad man skal gøre, for at saavel Banker som Sparekasser kunne frembyde Sikkerhed, og hvorledes man skal ordne deres indbyrdes Forhold, men jeg mener, der ikke er Grund til at vaage mere over Sparekasserne end over Bankerne, thi, som jeg sagde før, Folk ere nødte til at bruge Bankerne, saaledes som vi arbejde nu til Dags. Selvfølgelig beklager jeg, at vi fik en Nationalbank-oktroj, der giver de store Banker Hals- og Haandsret over Rentens Fastsættelse her i Danmark og lignende i mange Aar, men det var dog muligt, at en Kommission kunde ordne noget ogsaa ved dette Forhold, og der kunde muligt fra den fremkomme Forslag, som kunde raade noget Bod derpaa.

Med Hensyn til Sparekassetilsynet, som der her er Tale om, vil jeg for det

første sige, at jeg havde tænkt mig, at Sparekasseinspektøren skulde være en Konsulent, der skulde give Sparekasserne Raad. Nu glider det over til, at han kun skal være tilsynsførende, og efter Lovforslaget skal der ydes Tilskud til en virkelig gennemgribende Kontrol. Jeg er selvfølgelig glad over Forslaget, hvorved der anvises Midler til denne Kontrol, men jeg finder, at det er lidt for meget igen, at Staten ikke blot skal vaage fremfor alt over de Mennesker, som have Penge paa Rente, men ogsaa skal betale Kontrollen. Jeg synes, det vilde være rimeligt, om Sparekasserne selv maatte betale den, ligesom det ogsaa er rimeligt, at Bankerne skulle betale den Kontrol, der skal til overfor dem.

Der er selvfølgelig noget i, at der er Forskel paa Sparekasser. Jeg giver det ærede Medlem fra Assens (Berntsen) Ret i, at der kan være smaa Sparekasser, for hvilke der bør gælde andre Regler end de, der gælde for de store, og som bør have særskilte Begunstigelser. Sparekasserne falde egentlig i 3 Arter. Der er smaa Sparekasser med Garanter, Sparekasser med Aktionærer, som tjene Penge ligesom i en Bank, og endelig er der de store Sparekasser, som eje sig selv.

At vi i det hele faa de forskellige Sparekasser og Banker underkastede en Kontrol, finder jeg altsaa rimeligt. Jeg vil blot have, at vi ikke skulle nøjes med Sparekasserne, men ogsaa have de andre med. Men hvordan det end bliver, skulle Udgifterne i den Anledning betales ikke af Staten, men af vedkommende Banker eller Sparekasser.

Dernæst vil jeg henstille til den højtærede Minister — der maa maaske derom føres Forhandling med hans Kollega, Finansministeren —, om det ikke var muligt, at Kommissionen kunde drøfte Tilvejebringelsen af en bedre Ordning med Hensyn til Midler, som Staten har anbragt snart i en Bank og snart i en Sparekasse, og som maaske mange Gange staa til en ret lav Rente. Selv om det ikke kunde ordnes som i England, hvor Finanshovedkassen optræder som Bank, var det saa ikke muligt, at Finanshovedkassen kunde akkordere med en bestemt Bank og med Banker og Sparekasser i Provinserne, for at det ikke skal være som nu, at Statens Midler ligge og flyde hos Amtsforvaltere, paa Postkontorer, i Politikasser, paa Toldkontorer o. s. v. Der ligge Hundre tusinder af Kroner og flyde omkring, og vi vide ikke rigtig, hvordan Renteforholdet